

Vologdan alueen puutalorakentamisen kansainvälinen klusteri

JOHDANTO

EDELTYKSET KANSAINVÄLISEN KLUSTERIN LUOMISELLE

Alakohtaisten klustereiden ajankohtaisuus juontuu tarpeesta etsiä ja valita Venäjän talouden tulevaisuuden kehityssuuntia ja siirtyä innovatiiviseen kehitysmalliin. Lisäksi viimeaikaisten mullistavien taloustapahtumien eli Venäjän WTO:hon liittymisen johdosta venäläisten yritysten ja tuotteiden kilpailukyvyyn parantamisesta on asetettu ensisijalle. Ulkomaalaisille yrityksille klusteri on paikka, jossa luodaan kumppanuussuhteita ja verkostoja sekä edistetään oman yrityksen tuotteiden ja palvelujen menekkiä kyseisellä alueella ja maassa.

Venäjän hallitus pitää klusteripolitiikkaa yhtenä yhdestätoista ”innovatiivisista avainaloitteista” yhdessä Venäjän Investointirahaston, Kehitys- ja ulkomaankauppapankin, Venäjän riskirahoitusyrityksen (Russian Venture Company) ja erityistalousalueiden muodostamisen sekä muiden aloitteiden kanssa.

Klustereiden luominen sisältyy myös Venäjän federaation vuoteen 2020 ulottuvaan Sosiaalis-taloudellisen kehityksen pitkäaikaisstrategian konseptiin.

PUITTEET KLUSTERIN MUODOSTAMISELLE VOLOGDAN ALUEELLA

Kansainvälisen puutalorakentamisen klusteri luodaan vuoteen 2020 ulottuvan Vologdan alueen kehittämisen investointistrategian ja valtiollisen ”Vologdan alueen metsätalouskompleksin kehittäminen vuosina 2014-2020” -ohjelman mukaisesti:

- Puutalorakentaminen on määritelty alueen metsätalouskompleksin kehittämisen prioriteettisuuntaukseksi
 - Vologdan alueen metsäteollisuusyrityksille annettava valtion tuki sisältää alueen budjetista yritysten laite- ja konelainoille annettavan tuen (1/3 jälleärahoituskorosta) ja tuen uusien korkeateknologisten teollisuuslaitosten luomiseksi tähtäävien investointiprojektien toteuttamiseksi
 - Ensisijaisten investointiprojektien tukikeinot sisältävät:
omaisuus- ja ajoneuvoverokannan alentaminen tai vapautus niiden maksusta viideksi vuodeksi ja voittoverokannan alentaminen viideksi vuoksi 4,5 %-yksiköllä (18 %:sta 13,5 %:iin).
 - Vologdan alueen metsäteollisuusalan kehittämisen investointiskenaario sisältää nykyaikaisten puutavaran syväjalostuslaitosten rakentamisen (peruskorjauksen) vuosina 2014-2016.
-

MÄÄRITELMÄT JA LUOKITTELU

”Klusteri on toisiinsa kytkeytyneiden yritysten ja yhteisöjen muodostamia maantieteellisiä keskittyviä joillain erityisillä osa-alueilla . Klusterit muodostuvat keskenään sidoksissa olevista toimialoista ja niihin liittyvistä muista toimijoista.”

Michael Porter

Klusterit perustuvat kolmikantaperiaatteelle (yrityssektori, valtio ja tiede). Klusteripolitiikka edistää klusterin jäsenten potentiaalisesti tehokkaaseen yhteistoimintaan perustuen yrityssektorin kilpailukyvyn paranemista. Potentiaalisesti tehokas yhteistoiminta liittyy klusterin jäsenten maantieteelliseen läheisyyteen, laajempaan mahdollisuuteen hyödyntää innovaatioita, erityispalveluja ja ammattitaitoista työvoimaa ja transaktiokustannusten alenemiseen, mikä tarjoaa edellytykset yhteisten projektien toteuttamiselle ja tuottavalle kilpailulle.

Innovatiivisten teollisuusklustereiden perustana on vakiintunut uusien teknologioiden, tietojen ja tuotteiden järjestelmä, jonka kautta niitä jaetaan edelleen, ns. teknologinen verkosto, joka tukeutuu yhteiseen tiedeosaamiseen.

Klustereiden luominen ja kehittäminen on myös tehokas mekanismi ulkomaisten investointien saamiseksi ja ulkomaankaupan integroitumisen aktivoimiseksi.

TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

Päätavoite: luoda puutalorakentamissektorille ja tiede- ja koulutussektorille tehokas yhteistyöjärjestelmä alueen teollisuuden ja talouden kilpailukyvyn parantamiseksi.

Pääasialliset tehtävät:

- Puutalorakentamissektorin kehittäminen sekä alueellisesti että koko maassa
 - Puutavaran syväjalostuksen ja puutalorakentamisen uusien teknologioiden soveltaminen
 - Ammattikoulutusjärjestelmän ja ammatillisen lisäkoulutusjärjestelmän kehittäminen
 - Puitteiden luominen yrityssectorin ja oppilaitosten yhteistyölle
 - Resurssien hankinta kansainvälisten projektien toteuttamiseksi
 - Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen
 - Uusien puutavaran syväjalostuslaitosten ja paikallisia materiaalien käyttävien talopakettitehtaiden perustaminen
 - Uusien työpaikkojen luominen
 - Investointien hankkiminen alueen teollisuuden kehittämiseen
 - Alueen verotulojen kasvattaminen
-

KLUSTERIN MUODOSTAMISVAIHEET

▪ Valmisteluvaihe

- Aloiteryhmän luominen
- Kansainvälisen klusterin konseptin työstäminen

▪ Diagnosointi

- Alueen puutalorakentamisen nykytilan arviointi
- Klusterin potentiaalisten jäsenten ja niiden mahdollisuuksien identifiointi
- Klusteriin muodostamiseen halukkaiden yritysten kokonaisarviointi

▪ Strategia

- Klusterin strategian ja strategian toteuttamissuunnitelman työstäminen

▪ Organisoituvaihe

- Klusterin rakenne- ja hallintokaavioiden luominen, kaavion luominen klusterin oikeusperustasta
- Projektien työstäminen

▪ Arviointi ja monitorointi

KONSEPTI PUUTALORAKENTAMISEN KANSAINVÄLISEN KLUSTERIN MUODOSTAMISEKSI

YLEISET TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

Tavoitteet ja tehtävät

Aloiteryhmä

TOIMINNAN ANALYSOINTI JA YHTEISTYÖMUOTOJEN KUVAUS

Klusterin toiminnan analysointi

Klusterin rakenne, toimintaedellytykset ja resurssit

Avainorganisaatiot

Avainpalvelut ja -ohjelmat

Klusterin kilpailuympäristö

Yhteistyömuotojen kuvaus

Yhteistyö yrityssektorin kanssa

Yhteistyö oppilaitosten kanssa

Tieteellinen yhteistyö

Esimerkkejä korkeatasoisesta yhteistyöstä

KLUSTERIN ULKOISEN JA SISÄISEN YMPÄRISTÖN ANALYSOINTI

Makroympäristö

PEST-analyysi

Mikroympäristö

Kuvaus tarpeesta klusterin palveluille

Potentiaaliset asiakkaat ja yhteistyöverkosto

Kilpailija-analyysi

Palvelujen markkinointikanavat

JATKOTOIMENPITEET

Suunnitelma

Budjetti

Klusterin organisoinnin aikataulu

EDUT KANSAINVÄLISEEN KLUSTERIIN OSALLISTUMISESTA

Klusteriyrityksille tulee lisäkilpailuetua siitä, että ne voivat erikoistua ja standardisoida sisäisesti ja minimoida innovaatioiden käyttöönotosta aiheutuvat kulut.

ULKOMAISILLE YRITYKSILLE:

1. Pääsy Vologdan alueen ja Venäjän markkinoille
2. Venäläiselle kuluttajalle adaptoituja tuotteita valmistavien yhteisyritysten sijoittuminen alueelle
3. Tuotteiden hinnan aleneminen
4. Yhteisen henkilöstökoulutus-tietokannan luominen
5. Mahdollisuus osallistua valtion ja kunnan asunto- ja yhteiskunnallisten infrastruktuurikohteiden rakentamis-sopimukseen
6. Kannattava investointi kehittyville markkinoille

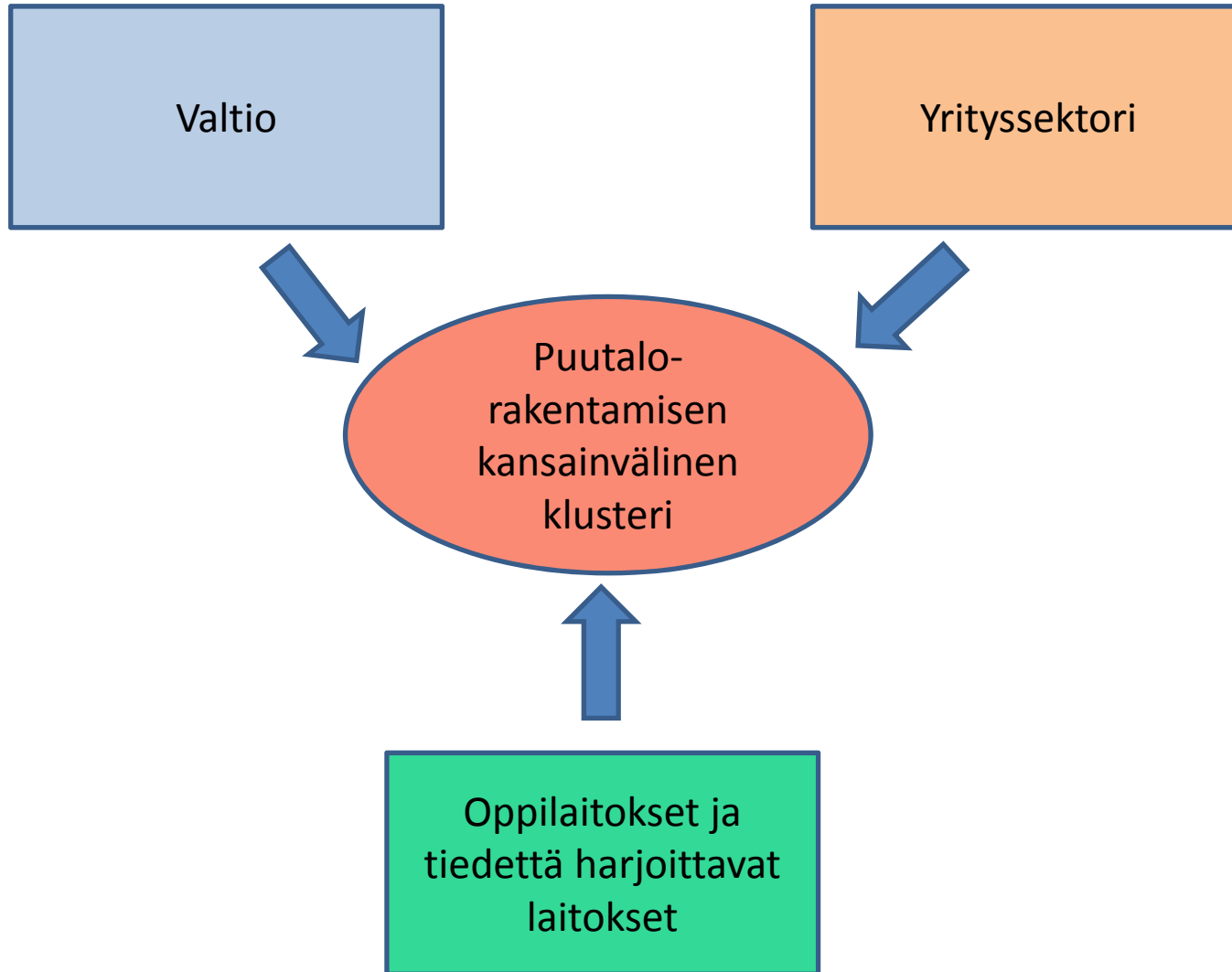
ALUEEN VALTIO- VALLALLE:

1. Aluetalouden kehittyminen uusien tuotantojen luomisen kautta
2. Kiinnostus investoida alueelle kasvaa
3. Kilpailukykyisiä tuotteita tuottavien nykyaikaisten teknologioiden käyttöönotto
4. Viennin kasvu
5. Eri alueiden välisen ja kansainvälisen yhteistyön kehittyminen

PAIKALLISILLE YRITYKSILLE:

1. Tuotannon teknisten laitteiden uusiminen
2. Mahdollisuus saada edullisempaa luototusta
3. Pääsy ulkomaan markkinoille
4. Kilpailukykyisiä tuotteita tuottavien yhteisyritysten perustaminen
5. Mahdollisuus osallistua suurten tilauksien toimituksiin, osallistuminen valtion ja kunnan sopimukseen
6. Tuotteiden menekinedistäminen yhden brändin alla.

KLUSTERIN RAKENNE

KLUSTERIN PÄÄTOIMINTASUUNTAUKSET

Infrastruktuuri

- Edistää erikoistuneiden toimittajien ja tuottajien syntymistä alueelle. Klusterin muodostamisen puitteissa alueelle voi syntyä puunjalostusteollisuutta, venäläisten ja ulkomaisten tuottajien yhteistuotantoa.
- Luoda palvelukeskus, jossa pientaloasukkaille annetaan puutalorakennuskohteiden hankkimiseen, rekisteröimiseen, rakentamiseen ja käyttöön liittyviä kokonaispalveluja.

Teollisuus

- Luoda tuotantotilat innovaatioiden soveltamiseksi puutalorakennussektorilla teknologiasiiirron kautta.
- Luoda olosuhteet pienten innovaatioyritysten ja -projektien tukemiseksi ja kehittämiseksi.
- Venäjän ja ulkomaisten yrityssektoreiden yhteistyö uusien tuotannon elikaaren hallintakäytäntöjen soveltamisen kautta.
- Klusterin muodostamiseen osallistuvien jo toiminnassa olevien tuotantoyritysten modernisointi.

Sosiaalinen suuntaus

- Luoda kansainvälinen puutalorakennussektorin ammattilaisten ja työntekijöiden koulutuskeskus.
- Luoda venäläisten ja ulkomaisten koulutusorganisaatioiden yhteistyömekanismi.
- Perustaa henkilöstötoimisto, joka erikoistuu puutalorakennussektorin ammattihenkilökunnan rekrytoimiseen tavoitteena alueen yritysten tuotantotoimintojen parantaminen.

Kaupallinen suuntaus

- Luoda puutalorakennussektorin yrityksille globaali jakelukanava ja palveluita.
- Luoda myynti- ja jakelukeskus puutalorakennussektorin tuotteiden realisoimiseksi.
- Osallistua asuntojen ja yhteiskunnallisten infrastruktuurikohteiden suurten rakennusprojektien sekä valtion ja kuntien tilausten toteuttamiseen.

KLUSTERIN PERUSTAJAT JA SIIHEN OSALLISTUVAT TAHOT

